

Przebudzenie Izraela

I zbliżyły się kości, jedna kość do drugiej – Ezech. 37:7.

Jedne z okresów o których wspomina Biblia nazwany jest „dniem potykania jego” (Nah. 2:3 BG; angielski przekład wspomina tutaj o „dniu jego przygotowania”, przyp. tłum.). Określenie to opisuje wstępne dzieło konieczne do wykonania przed wprowadzeniem królestwa mesjańskiego. W czasie tym, obecne struktury polityczne, ekonomiczne i społeczne są osłabiane w przygotowaniu na ich ostateczne obalenie w Bitwie Armagedonu, która zakończy ten wiek. Większość Badaczy Pisma Świętego datuje ten okres od chwili śmierci papieża Piusa VI w roku 1799, albo od Rewolucji Francuskiej która rozpoczęła się dekadę później. W tym czasie, każdemu krokowi ku upadkowi nominalnego Izraela duchowego wtórował odpowiedni krok ku odrodzeniu Izraela cielesnego, przygotowujący go do roli jaką ma odegrać w Królestwie.

Jednakże pewne ruchy w rozproszonej społeczności żydowskiej miały miejsce jeszcze przed 1799 rokiem. Pierwsza chasydzka aliyah (powrót) do Izraela rozpoczęła się w roku 1742 wraz z imigracją rabiego Abrahama Gershorna z Kitob, leżącego na terenach dzisiejszego Uzbekistanu. W roku 1789, w wyniku Rewolucji Francuskiej, Żydzi francuscy otrzymali pełne prawa łącznie z prawem warunkowego obywatelstwa. W roku 1790 prezydent Jerzy Waszyngton napisał list do Żydów zamieszkujących Rhode Island zapewniając ich o tym, że w ramach amerykańskiego prawa przysługuje im pełnia praw zaś państwo „nie usankcjonuje bigoterii ani nie udzieli wsparcia prześladowaniom”.

W roku 1796 Holandia przyznała Żydom równe prawa oraz obywatelstwo. W roku 1830 obywatelstwo przyznała Żydom Grecja. W roku 1851 prawo wjazdu przyznała Żydom Norwegia, chociaż pełni praw nie uzyskali tam oni aż do roku 1891. Anglia wyzwoliła swą żydowską populację w roku 1858, zaś Polska w roku 1862; następnie Węgry w roku 1867, Włochy w 1870 i Niemcy w roku 1871.

Syjonizm

Podwaliny syjonizmu leżą w Haskalah, siedemnastowiecznym żydowskim ruchu oświecenia.

Mojżesz Mendelssohn (1726-1789), ojciec znanego kompozytora Feliksa Mendelssohna, jest uznawany za ojca tego ruchu. Ponieważ ten prąd myślowy nawoływał do zeświecczenia judaizmu, sprzyjał on asymilacji Żydów z ich pogańskimi sąsiadami. Z jednej strony powodowało to utratę żydowskiej tożsamości, lecz z drugiej strony kreowało rozwój politycznej siły Żydów która miała być

wykorzystana dla walki o ich sprawę, włączając w to równouprawnienie i Syjonizm.

Sefardyjski Żyd, Juda ben Solomon Hai Alkalai (1798-1878), uznawany jest za ważną postać wczesnego nowożytnego ruchu syjonistycznego. Wierzył on, że powrót Żydów do ziemi Izraela jest warunkiem koniecznym dla odkupienia całego narodu. Alkalai był bliskim przyjacielem dziadka Teodora Herzla, założyciela nowoczesnego Syjonizmu. W okresie tym następował spadek popularności języka Jidysz, któremu towarzyszył jednoczesny wzrost zainteresowania ożywieniem starożytnego języka Hebrajskiego. Od roku 1783 do 1811, Chevrat Dorshei Leshon Ever („Stowarzyszenie Przyjaciół Języka Hebrajskiego”) publikowało kwartalnik w starożytnym, biblijnym języku hebrajskim. Był on zatytułowany Ha-Me’assef („Zgromadzieli”). Imigracja Żydów do Palestyny rozpoczęła się już w roku 1700, ale dopiero w roku 1740 liczna grupa Żydów litewskich i tureckich w ślad za rabbim Luzatto i rabbim Ben-Attar osiedliła się w Ziemi Świętej. Jednakże większość Żydów europejskich i wschodnich uważała wówczas sam pomysł a tym bardziej samo przeniesienie się do Ziemi Świętej za niewyobrażalne.

Przygotowując się do oblężenia Akry w roku 1799, Napoleon przygotował projekt deklaracji ustanawiającej państwo żydowskie w Palestynie. Jednakże wobec niepowodzenia samego oblężenia, proklamacja ta nie została nigdy ogłoszona. Jednakże wkrótce więzi duchowe pomiędzy Żydami o ich starożytną ojczyznę miały się stać bardziej namacalne. W roku 1808 grupa litewskich Żydów przybyła do Palestyny i zakupiła ziemię, aby rozpocząć działalność rolniczą. W roku 1863 rabbi Zvi Hirsch Kalischer złożył petycję u Anshela Rotschilda aby ten zakupił dla Żydów Palestynę, a przynajmniej Górę Świątynną. Następnie Sir Moses Montefi ore bezskutecznie zabiegał o zgodę na nabywanie ziemi i osadnictwo Żydów europejskich. W roku 1870 założona została przez French Alliance Universelle szkoła rolnicza Miqveh Yisrael, na podarowanych przez Turcję gruntach położonych na południowy wschód od dzisiejszego Tel Avivu. Nazwa tej szkoły w tłumaczeniu oznacza „Nadzieja Izraela” i zaczerpnięta została z zapisów Jer. 14:8 o 17:13 (Encyclopedic Dictionary, „Syjonizm i Izrael”).

Mojżesz Hess był pierwszym publicznym obrońcą idei państwa żydowskiego i Izraelu. Swe poglądy ogłosił w roku 1862 w swej książce Rzym i Jeruzalem: Ostatnie narodowe pytanie. Każde z tych wydarzeń było narzędziem służącym przebudzeniu Żydów na całym świecie i uczuleniu ich na potrzebę posiadania własnej

ziemi w swej ojczystej krainie, w Izraelu.

Pierwszy spis mieszkańców Jerozolimy dokonany w roku 1844 wykazał, że miasto zamieszkiwało 7120 Żydów, 5760 Muzułmanów oraz 3390 Chrześcijan. Osadnictwo żydowskie objęło również teren poza samym Starym Miastem, ponieważ w roku 1860 Montefi ore założył Mishkenot Sha'ananim. Było to niewielkie przedsięwzięcie położone na pobliskim wzgórzu, które nadal może być odnalezione dzięki młynowi wodnemu wzniesionemu ku jego czci.

Profesor Uniwersytetu Kolumbii Pierre Birnbaum w swej rozprawie „Żydzi w dziewiętnastowiecznej Francji” napisał tak: „Żydzi francuscy kroczyli ścieżką niezwyklej emancypacji. Obecność silnego państwa wpłynęła na ich historię. Oczekiwano od nich stopniowej asymilacji, prowadzącej do swego rodzaju 'upaństwowienia' Judaizmu. Mimo to, Żydzi byli w stanie stawić czoła temu specyficznemu wyzwaniu, dając odpór nawet staraniom Napoleona zmierzającym do zniszczenia ich kultury i społeczności. Mimo iż przestali być uważani za odrębny naród czy nawet mniejszość, zagrożeni szerzącym się sekularyzmem, chronili oni swą subkulturę i wewnętrzną solidarność. Będąc obywatelami, stawali się często Żydami Stanu, zdobywając najwyższe stanowiska państwowe bez nawracania się. Odgrywali oni kluczowe role na scenie politycznej, dając w ten sposób przyczynek do powstania nowej formy politycznego antysemityzmu wobec ich obecności w strukturach państwowych. Od Rewolucji Francuskiej aż do sprawy Dreyfusa, pod wieloma względami byli oni w symboliczny sposób w samym centrum historii dziewiętnastowiecznej Francji.”

Wielki szum

Wizja proroka Ezechiela o dolinie suchych kości (Ezech. 37:7) rozpoczyna się opisem „wielkiego szumu”, który wstrząsnął kośćmi i rozpałił żydowskie nadzieje na odrodzenie ojczyzny. Przekład American Standard Version oddaje to wyrażenia jako „trzęsienie ziemi”. Trzęsienia ziemi w Piśmie Świętym wskazują zwykle na społeczne i polityczne rewolucje.

W księdze Objawienia wspomniane są trzy „wielkie trzęsienia ziemi”. Pierwsze z nich ma miejsce w czasie wylania siódmej czaszy (Obj. 16:18). Drugie poprzedza brzmienie siódmej trąby (Obj. 8: 5). Kolejne pojawia się w kontekście otwarcia szóstej pieczęci (Obj. 6:12). Sugerujemy, że pierwsze z nich nadal należy do przyszłości i związane jest z Bitwą Armagedonu; drugie odnosi się do upadku Jerozolimy w roku 70 n.e., zaś trzecie jest związane z Rewolucją Francuską. Oto opis tego trzeciego trzęsienia ziemi: „I widziałem, gdy zdjął szóstą pieczęć, że powstało trzęsienie ziemi i słońce pociemniało jak czarny wór, a cały księżyc poczerwieniał jak krew, i gwiazdy niebieskie spadły na ziemię, podob-

nie jak drzewo fi gowe zrzuca fi gi swoje, gdy wiatr gwałtowny nim potrząśnie” (Obj. 6:12-13).

Wersety te zawierają opis wpływu Rewolucji Francuskiej na świat religii. Rewolucja ta wywołała nie tylko rozkwit ateistycznego sposobu myślenia, ale pisma Rousseau, Voltaire, Carlyle, Locke'a i innych dały początek szerokiemu nurtowi świeckiego Deizmu. Z tego prądu myślowego wywodzi się wyższy krytycyzm który zaciemnia światło ewangelii, zaprzeczając natchnieniu Pisma Świętego. On również przekształcił światło księżycy, praw Starego Testamentu, w krwawe ofiary pozbawione jakiegokolwiek znaczenia, ukazując je jako niepotrzebną rzeź. Naturalną kolejną rzeczą był upadek duchowych gwiazd które zostały pozbawione swych stanowisk duchowych przywódców, którzy teraz stali się piewcami ziemskich reform.

T. E. Stracy w swej książce pod tytułem „Krótka rozprawa na temat Objawienia” zwraca uwagę na możliwość związków pomiędzy tymi wpływami wywieranymi na Chrześcijaństwo a równoległymi zjawiskami mającymi miejsce w Syjonizmie: „I gwiazdy niebieskie (nie gwiazdy w jakikolwiek ziemskim powołaniu, lecz gwiazdy niebieskie, jaśniejące na firmamencie duchowieństwa) spadły na ziemię (odeszły od rzeczy duchowych w wyniku zniszczenia ich wiary, nauczając odtąd niemal wyłącznie na tematy społeczne, polityczne i etyczne – 1 Jan. 4:5), podobnie jak drzewo fi gowe zrzuca fi gi swoje, gdy wiatr gwałtowny nim potrząśnie. Tak jak porwany wiatr jest w stanie obedrzeć drzewo z jego owoców, tak wiatry fałszywych doktryn obnażyły Kościelnictwo (pod pewnymi względami pokazane w symbolice Izraela, drzewa figowego) z jego duchowych owoców. Tak jak niedojrzałe owoce Syjonizmu zostały zmiecione na ziemię przez Wielką Wojnę lat 1914 – 1918, tak porywiste wiatry fałszywych doktryn które dotknęły Chrześcijaństwo w 'czasach końca', zupełnie odarty je z jego owoców. Całej jego duchowe bogactwo zostało sprowadzone do zera – Joel 1:16 – 20.”

William Smith w swym liście do pastora Russella cytuje zdanie wielebnego S. Manninga w przedmiocie wyrażenia „przedczesne fi gi”: Wczesną wiosną, gdy pojawiają się pierwsze liście, wyrasta ogromna ilość małych fig które jednak nie dojrzewają, lecz opadają z gałęzi na ziemię, surowe i niedojrzałe. O nich to jest mowa w zapisie Obj. 6:13. Prawdziwe zbiory mają miejsce dopiero późną jesienią. Ten pierwszy, 'przedczesny' plon nie handlowej, jednakże jest zbierany i jedzony przez pospólstwo, czasami z solą, a niekiedy z chlebem” (Reprints, str. 4844).

W podobny sposób pierwsze owoce Syjonizmu oparte na wartościach nacjonalistycznych i Deistycznych, nie osiągnęły stanu dojrzałego. Mimo to, były one prekursorem późniejszego rozwoju z czasów Teodora Herzla, Chaima Weismana i innych.

Czwarty fragment zdaje się odnosić do dwóch z tych trzęsień ziemi: „I w tejże godzinie powstało wielkie trzęsienie ziemi, i dziesiąta część miasta zawaliła się, i zginęło w tym trzęsieniu ziemi siedem tysięcy ludzi, pozostali zaś przerazili się i oddali cześć Bogu niebieskiemu. Drugie „biada” minęło; oto nadchodzi szybko trzecie „biada”. (...) I otworzyła się świątynia Boża, która jest w niebie, i ukazała się Skrzynia Przymierza jego w świątyni jego; i zaczęło się błyskać i głośno grzmieć, i przyszło trzęsienie ziemi, i spadł wielki grad” (Obj. 11: 13-14,19).

Pierwszym z nich jest Rewolucja Francuska w której upadła Francja (jedna dziesiąta Świętego Imperium Rzymskiego) i w czasie której zlikwidowano (zgodnie z Smith's Bible Dictionary) siedem tysięcy świeckich i duchowych tytułów. Gdy zmniejszona została świecka i papieska władza, zmiany nastąpiły w losie rozproszonych Żydów.

Dzień jego przygotowania

Księga Nahuma zawiera prorocstwo o Niniwie, stolicy Asyrii. Państwo to podbiło i wzięło w niewolę dziesięć pokoleń północnego Izraela. Okoliczność ta jest nieco zaciemniona przez błędne tłumaczenie zapisu Nah. 2:3. Oto poprawne tłumaczenie z American Standard Version: „Gdyż Jehowa przywraca wspaniałość Jakuba, jak wspaniałość Izraela; grabieżcy bowiem ograbili ich i zniszczyli ich winne latorośle” (Nah. 2:3).

Następny werseł czytany wg Leesera brzmi: „Tarcza jego bohaterów staje się czerwona, jego wojownicy odziani w szkarłat; rydwany błyszczą ogniem stali w dniu gdy przygotowuje się (do bitwy), potrząsają włóczniami” (Nah. 2:4).

Kontekst ten był tłumaczony na wiele sposobów, począwszy od stosowania go do kolei żelaznych („Przyjdź Królestwo Twoje”, str. 272) albo automobilu (Książka Pytań i Odpowiedzi, str. 759), jednakże bardziej prawdopodobne jest, że opis ten dotyczy przygotowań do bitwy. Okres „dnia jego przygotowania” („dnia potykania jego”, wg polskiego przekładu, przyp. tłum.) stosuje się głównie do okresu mającego swój

początek w czasach Napoleona aż do powrotu Chrystusa (1799 – 1874).

Z pewnością prawdą jest, że w okresie tym miały miejsce zbrojenia zakrojone na szeroką skalę. Jednym ze skutków ubocznych było przygotowanie ludu Bożego trwającego od niemalże dwóch tysiącleci w niewoli do powrotu do ziemi ich przodków, a w końcu do ich przyszłej roli w mesjańskim Królestwie Chrystusa.

Słowo „przygotowanie” w zapisie Nah. 2:3 pochodzi z hebrajskiego słowa *kuwn* (#3559). Konkordancja Stronga definiuje je jako „wyprostowany (tzn. stojący prostopadle)”. Znaczenie to przypomina nam o zapisie Dan. 12:1, który wspomina, że „W owym czasie powstanie Michał”. Okres pomiędzy punktami wyznaczanymi przez zapis Dan. 11:45 (1799) a Dan. 12:1 (1874) pokrywa się z „dniem przygotowania” o którym mówi prorok Nahum. A zatem, tak okresy czasu na które wskazują te wersele jak i koncepcja „stania”, łączą ze sobą omawiane fragmenty.

„W owym czasie powstanie Michał, wielki książę, który jest orędownikiem synów twojego ludu, a nastanie czas takiego ucisku, jakiego nigdy nie było, odkąd istnieją narody, aż do owego czasu. W owym to czasie wybawiony będzie twój lud, każdy, kto jest wpisany do księgi żywota” (Dan. 12:1).

W tym wersecie, Michał (Jezus) wstawia się za „synami twojego [Daniela] ludu”, Izraelitami z przyszłych pokoleń względem czasów proroka. Chociaż przyjmuje się, że Michał „powstał” w czasie swego powrotu w roku 1874, to jednak być może w pewnym sensie „powstał” on również począwszy od roku 1799 w czasie przebudzenia się Izraela. Jest to zachęta dla wszystkich prawdziwych Chrześcijan, aby dali posłuch słowom psalmisty: „Proście o pokój dla Jeruzalemu! Niech żyją w spokoju ci, którzy cię miłują!” (Ps. 122:6) ponieważ „Ty powstaniesz, zmiłujesz się nad Syjonem, bo czas zliżować się nad nim, gdyż nadeszła właściwa pora” (Ps. 102:14).

Carl Hagensick